

T.C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI
Eğitim Öğretim Dairesi Başkanlığı

Sayı : 75850160-104.01.03.01/1913

15/01/2015

Konu: Lisansüstü Eğitim Öğretim İlkeleri

Lisansüstü eğitim öğretim programı açılması ve yürütülmesine dair ilkeler 25.12.2014 tarihli Yükseköğretim Genel Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmış olup, söz konusu ilkeler ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

 e-imzalıdır
Süleyman Necati AKÇEŞME
Başkan a.
Genel Sekreter

EK : İlkeler (2 sayfa)

Dağıtım:
Üniversitelere

Lisansüstü Eğitim-Öğretim Programı Açılması ve Yürütülmesine Dair İlkeler

A. Program Açılabilmesi İçin Gerekli Asgari Yeterlilikler

Lisansüstü eğitim-öğretim ve sınav yönetmeliği çerçevesinde açılacak her bir program için ayrı ayrı olmak üzere aşağıdaki yeterliliklerin sağlanması gerekir.

1. Program açılacak **üniversite kadrosunda** görev yapmakta olup doktora veya doçentliği program açılmak istenen alandan olan; açılmak istenen program disiplinler arası ise o alanla doğrudan ilişkili lisansüstü eğitim programında ders verecek öğretim üyeleri olmalıdır.
2. Doktora programı, en az ikisi profesör kadrosunda olmak üzere altı öğretim üyesi, birisinin profesör olması halinde ise en az ikisi doçent olmak üzere **üniversite kadrosunda** asgari toplam altı öğretim üyesi ile açılabilir. Bu öğretim üyelerinden bir tanesi yabancı uyruklu olabilir.
3. Yüksek lisans programı ise en az ikisi profesör ve/veya doçent unvanına sahip olmak üzere **üniversite kadrosunda** asgari üç öğretim üyesi ile açılabilir.
4. Doktora programı için söz konusu öğretim üyelerinin, en az dört yarıyıl bir lisans ya da iki yarıyıl boyunca tezli yüksek lisans programında ders vermiş olması; yüksek lisans programı için ise en az iki yarıyıl boyunca bir lisans programında ders vermiş olması gerekir.
5. Lisansüstü eğitim-öğretim programı açılacak üniversitenin, kütüphane ve laboratuvar gibi yönlerden gerekli yeterliliklere sahip olması gerekir.
6. Hangi yüksek lisans ve doktora programlarında farklı bilim dallarından öğretim üyesi gerektiği hususunda Yükseköğretim Yürütme Kurulu yetkilidir.

B. Danışman Atanması

1. Açılan lisansüstü eğitim-öğretim programlarında yukarıda belirtilen niteliklere sahip öğretim üyeleri, ilgili programın bağlı bulunduğu Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla atanır. Birinci danışmanlar üniversite kadrosundaki öğretim üyeleri arasından atanır. Ancak, ikinci danışmanlar ise üniversite kadrosu dışındaki öğretim üyeleri arasından atanabilir.
2. Doktora programlarında öğretim üyelerinin tez yönetebilmesi için, en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olması gerekir.
3. Yüksek lisans ve doktora programlarında öğretim üyesi başına düşen tez danışmanlığı üst sınırı 12'dir. Ancak, bu sınırın düşürülmesine veya sadece ÖYP ve 35. madde kapsamında görevlendirilenler, yabancı uyruklu öğrenciler, lisansüstü programdan ilişkisini kestirmedeği için programa kayıtlı gözüken ancak ilgili dönemde kayıt yenilemeyen öğrenciler ile aftan yararlanarak geri dönenleri gerekçe göstererek %50 artırılmasına üniversite yetkili kurulları karar verir. Bir öğrenci/tez için birden fazla danışman atanması durumunda, iki adet ortak danışmanlığı olan öğretim üyesi, bir adet danışmanlığa sahip sayılır.
4. Danışmanlıkların hangi aşamada atanacağına ilgili kurullar karar verir.
5. Yükseköğretim kurumu ya da üst kurullarında yer değiştiren ve emekliye ayrılan öğretim üyelerinin başlamış olan danışmanlıkları süreç tamamlanıncaya kadar devam eder.

6. Hali hazırda üzerinde 12'den fazla danışmanlık bulunan öğretim üyeleri, söz konusu sayı, belirlenen üst sınırın altına düşene kadar yeni danışmanlık alamaz.

C. Dersler ve Jüriler

Lisansüstü programlarda derslerin yürütülmesinde, jürilerin oluşturulmasında ve tez savunmasında;

1. Programın toplam kredi miktarının yarısını geçmemek kaydıyla zorunlu dersleri kapsayan müfredat programı belirlenir. Bunun dışında seçmeli ve uygulamalı derslerle seminerlere ağırlık verilir.
2. Yeterlilik ve tez savunma toplantıları, dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır. Dinleyiciler, öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşur.
3. Doktora yeterlilik ve tez savunma jürileri, en az ikisi kurum dışından olmak üzere, danışman dâhil, beş öğretim üyesinden oluşur. Yüksek lisans tez savunma jürileri ise en az biri kurum dışından olmak üzere, danışman dahil en az üç öğretim üyesinden oluşur.

D. Tezler

1. Lisansüstü eğitim tezleri savunmaya alınmadan önce, ilgili öğrenci tarafından düzenlenecek intihal programı raporu teslim edilir.
2. Tezin iç kapağında tez danışmanı ve diğer tez jüri üyelerinin isimleri yer alır.

E. Programı Sonlandırma

Üniversite yetkili kurullarınca her yıl sonunda programlar gözden geçirilerek asgari öğretim üyesi yeterlilikleri düşen ve/veya diğer koşulları sağlayamayan programlara öğrenci alınmaz.

F. Diğer Hususlar

1. Bu ilkelerden önce gerekli yeterlilikleri sağlayan ancak yukarıda yer alan asgari yeterlilikleri sağlayamayan lisansüstü programların, bu ilkelerin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl içinde (2016-2017 Bahar Dönemine kadar) aranan yeni yeterlilikleri sağlaması gerekmekte olup bunu sağlayamayan lisansüstü programlara öğrenci alımı durdurulur.
2. Söz konusu ilkelerden önce asgari yeterliliği sağlayamayan programların tekrar öğrenci alabilmesi için yeni belirlenen yeterlilikleri sağlaması gerekir.
3. Bu ilkeler, açılacak tezsiz yüksek lisans programlarını kapsamamakta olup söz konusu programlar, ilgili mevzuat çerçevesinde ayrıca yürütülür.